

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ПРИЈЕДЛОГ ДРУГОГ РЕБАЛАНСА БУЏЕТА ГРАДА ЗА 2018. ГОДИНУ

I Основ за доношење другог Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2018. годину

Приједлог другог ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2018. годину припремљен је у складу са чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске („Сл. гласник РС“, бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16). Овим законом је дефинисано да се ребалансом буџета, који на приједлог извршног органа општине односно града, усваја скупштина општине или града, врши усклађивање буџетских средстава и издатака, на nižем, вишем или истом нивоу, по поступку идентичном поступку за доношење буџета.

Градоначелник Града Бања Лука је Одлуком број: 12-Г-4465/18 од 07.11.2018. године, утврдио Нацрт ребаланса буџета Града за 2018. годину у износу од 148,9 милиона КМ, који је упутио Скупштини Града на изјашњавање и Министарству финансија Републике Српске на давање мишљења. Скупштина Града Бања Лука је Закључком број: 07-013-544/18 од 22.11.2018. године прихватила Нацрт ребаланса Буџета Града за 2018. годину и упутила нацрт у јавну расправу. У складу са Програмом провођења, јавна расправа је одржана у периоду од 23.11. до 30.11.2018. године. Циљ расправе је био обезбјеђивање учешћа јавности у процесу доношења ребаланса и предлагању примједби, приједлога и сугестија, које би послужиле за коначно утврђивање Приједлога ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2018. годину. Министарство финансија РС, на достављени Нацрт ребаланса Буџета Града за 2018. годину, није имало препорука, нити примједби (акт број 06.04/400-1203-1/18 од 16.11.2018. године).

II Разлози за доношење Ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2018. годину

Као што је било наведено и у образложењу Нацрта ребаланса буџета Града за 2018. годину, основни разлози за израду и предлагање ребаланса буџета су:

1) потреба за усклађивањем планираних прихода и примитака са очекиваним остварењем до краја 2018. године, на бази реализације до краја мјесеца новембра 2018. године. У складу са наведеним, план прихода за 2018. годину је, у Приједлогу ребаланса, у **износу од 118 милиона КМ** и мањи је за 0,88 милиона КМ, односно, 0,7% у односу на први ребаланс 2018. године. Иако се реализација прихода у периоду 01.01.-30.11.2018. године кретала у планираним оквирима, било је потребно извршити корекцију плана прихода због:

- доношења сета закона у вези са радом, платама и дохотком у Републици Српској, које је Народна Скупштина РС усвојила у јулу мјесецу текуће године, а због чега је у

мјесецу септембру и октобру дошло до одређеног пада у реализацији прихода од пореза на лична примања и прихода од самосталних дјелатности. Нижа реализација ових прихода очекује се до краја текуће године, а процјена је да ће бити остварени за око 1,6 милиона КМ или 9,3% мање у односу на први ребаланс,

- нешто ниже реализације прихода од накнаде за уређење грађевинског земљишта, у односу на план,

- веће реализације прихода од пореза на непокретности, процјена је да ће бити реализовани за 1,9 милиона КМ више у односу на план по првом ребалансу,

- различите реализације осталих пореских и непореских прихода, као и примитака за нефинансијску имовину, због чега су извршена усклађивања плана са њиховом динамиком реализације која се очекује до краја 2018. године,

2) ниже реализације у односу на први ребаланс, у дијелу планираних примитака од финансијске имовине (група 911), а по основу примитака од наплате датих зајмова који се очекују до краја године,

3) планирања трансфера из Буџета Републике Српске у укупном износу од 3,3 милиона КМ, од чега се 2,79 милиона КМ планира у складу са Одлуком о измјени одлуке о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета у 2018. години, са расподјелом средстава (Одлука Владе РС, „Службени гласник РС“, број 76/18),

4) планирања обавеза за које средства нису обезбјеђена у оквиру првог ребаланса буџета за 2018. годину, односно, које су се појавиле у другој половини текуће године. Између осталих обавеза, ради се о: обавезама код Центра за социјални рад, судским извршним рјешењима (ови расходи су додатно повећани у односу на Нацрт другог ребаланса), нижој, односно, већој реализацији појединих намјенских прихода, трошковима превоза из 2016. и 2017. године код средњих школа (Одлука Уставног суда), и слични расходи и издаци,

5) потреба за усклађивањем планираних износа расхода и издатака по појединим позицијама са економском класификацијом из Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Сл. гласник РС“, број 98/16 и 115/17) и са очекиваном реализацијом до краја године, као и

6) планирања до сада проведених прерасподјела (реалокација) средстава код и између појединих потрошачких јединица буџета Града. Такође, потребно је било укључити и реалокације буџетских средстава за које ће корисници имати потребу до краја 2018. године, у циљу смањивања њиховог броја након усвајања ребаланса.

III Образложење предложених измјена

A) Ребаланс буџета Града за 2018. годину – Буџетски приходи (порески и непорески приходи, грантови и трансфери) и примици за нефинансијску имовину

A.1.) Порески и непорески приходи

Порески и непорески приходи, у Приједлогу другог ребаланса, планирани су у износу од 118 милиона КМ, што је:

- смањење за 0,7% или 0,88 милиона КМ у односу на први ребаланс буџета,
- повећање у односу на Нацрт другог ребаланса за 34.000 КМ.

Као што је већ наведено у уводу, у оквиру овог ребаланса буџета, извршено је усклађивање планираних износа појединих врста прихода са извршењем са мјесецем новембром 2018. године. Закључно са 30.11.2018. године, реализација укупних пореских и непореских прихода била је у износу од 108,3 милиона КМ или 99,7% у односу на план за посматрани период текуће године (у истом периоду претходне године, реализација је била 101,1 милион КМ). Ако се из овог износа искључе планирани приходи везани за накнаду за уређење грађевинског земљишта по уговорима са инвеститорима, која представља обрачунску категорију и не доводи до новчаног тока у реализованом буџету, добија се реалнији податак од 102,4% реализације прихода у посматраном периоду 2018. године. И поред тога што приходи имају задовољавајући ниво реализације, посматрано у односу на пројектоване износе, сада су планирани на нешто нижем нивоу (смањење од 0,7%) у односу на први ребаланс буџета. Разлог за наведено јесте очекивано ниже извршење прихода од пореза на лична примања и приходе од самосталних дјелатности, као и индиректних пореза, које се предвиђа и очекује у мјесецу децембру текуће године.

Реализација значајнијих врста прихода закључно са новембром 2018. године дата је како слиједи:

- приходи на лична примања и приходи од самосталних дјелатности 14,7 милиона КМ (93,8% у односу на план за посматрани период),
- порез на непокретности 9,06 милиона КМ (121,1% у односу на план за посматрани период),
- индиректни порези 41,8 милиона КМ (105,1% у односу на план за посматрани период),
- приходи од земљишне ренте 7,4 милиона КМ (112% у односу на план за посматрани период),
- накнада за уређење грађевинског земљишта 6,8 милиона КМ (85,4% у односу на план за посматрани период),

-комунална такса за коришћење простора за паркирање 3,3 милиона КМ (103,8% у односу на план за посматрани период),

-комунална такса на фирму 3,7 милиона КМ (102,5% у односу на план за посматрани период)

-комуналне таксе за коришћење рекламних паноа 0,97 милиона КМ (102% у односу на план за посматрани период),

-накнада за коришћење комуналних добара од општег интереса 3,7 милиона КМ (99,3% у односу на план за посматрани период).

1) Порески приходи планирани су у износу од 69,5 милиона КМ, што је:

- повећање за 0,38 милиона КМ или за 0,6% у односу на први ребаланс за 2018. годину,

- смањење за 0,1 милион КМ у односу на Нацрт другог ребаланса.

Наведено смањење, у односу на Нацрт другог ребаланса, односи се на приходе од пореза на лична примања и приходе од самосталних дјелатности, који су додатно смањени због континуирано ниже реализације – са 30.11.2018. године исти су реализовани у износу од 14,7 милиона КМ или 6,2% мање у односу на план за 2018. годину. У оквиру овог ребаланса буџета, како је већ наглашено, извршено је усклађивање плана појединих пореских прихода са пројекцијом базираном на реализацији за једанаест мјесеци ове године (укупна реализација је 65,7 милиона КМ или 104,2% у односу на план до мјесеца новембра, односно, 107,1% у односу на извршење у истом периоду претходне године - 61,3 милиона КМ).

2) Непореских приходи планирани су у износу од 48,4 милиона КМ, што је

- смањење за 1,26 милиона КМ или за 2,5% у односу на претходни план,

- повећање за 134.000 КМ у односу на Нацрт другог ребаланса.

Посматрано у односу на Нацрт другог ребаланса, ови приходи су незнатно кориговани, услјед измјена у очекиваном извршењу до краја године, по појединим врстама непореских прихода. Такође, у ребалансу буџета, пројекција појединих врста непореских прихода базирана је на реализацији до 30.11.2018. године (укупна реализација је 42,5 милиона КМ или 93,8% у односу на план до мјесеца новембра, односно, 107% у односу на извршење у истом периоду претходне године – 39,7 милиона КМ; посматрано без накнаде по уговорима са инвеститорима реализација непореских прихода у 2018. години је 40,7 милиона КМ или 100% од плана или 104,3% у односу на исти период 2017. године).

A.2.) Грантови

План *грантова* (група 73) по овом ребалансу буџета износи 49.400,00 КМ, што је умањење за 0,27 милиона КМ у односу на претходни план, као нето ефекат:

-планирања средстава за провођење Општинских избора 2018. године (средства ЦИК-а БиХ за накнаде бирачким одборима) у оквиру позиције трансфера (група 787) и

-планирања додатних средстава, у износу 34.400 КМ, од чега се 30.000 КМ односи на очекивано учешће грађана у санацији лифтова на територији Града (укупно планирано 45.000 КМ) и донација добијених за санацију штете проузроковане градом, у износу од 4.400 КМ (једина измјена у односу на Нацрт другог ребаланса).

A.3.) Трансфери

Трансфери између или унутар јединица власти планирани су у износу од 8,2 милиона КМ или 69,5% више у односу на претходни план. У односу на Нацрт другог ребаланса, средства трансфера су кориговани у дијелу:

- средстава ЦИК-а БиХ за накнаде бирачким одборима. Поменути трансфер је у Нацрту другог ребаланса био планиран у износу од 310.000 КМ (пренос са позиција трансфера). С обзиром да је од стране наведене институције дозначен коначан износ од 259.000 КМ, извршена је корекција у износу од 51.000 КМ, и

-донације за санацију физкултурне сале Техничке школе. Поменута донација остварена је у износу од 300.000 КМ, па је план по претходном ребалансу умањен и сада износи 300.000 КМ.

A.4.) Примици за нефинансијску имовину

Примици за нефинансијску имовину планирани су у износу од 0,92 милиона КМ што је за 74,2% више у односу на први ребаланс буџета за 2018. годину. Посматрано у односу на Нацрт другог ребаланса, повећање износи 0,45 милиона КМ, будући да је након Нацрта другог ребаланса, извршена продаја још једне парцеле у ПЗ „Рамићи-Бања Лука“.

A.5.) Финансирање (примици од финансијске имовине-група 91, примици од задуживања-група 92, остали примици-група 93; расподјела суфицита из ранијег периода)

-примици за финансијску имовину (група 91) планирани су у износу од 0,88 милиона КМ што је за 0,65 милиона КМ или 46,4% мање у односу на први ребаланс буџета. Умањене се односи на промјену динамике поврата главнице зајма датог „Еко топланама“. Одобрени зајам овом предузећу, према одлуци Скупштине Града, износи 1,5 милиона КМ, од чега је 0,65 милиона КМ пласирано у 2017. години, са доспјећем за поврат у 2017. години (толико је пласирао и други оснивач). У 2018. години за пласман је планирано 0,85 милиона КМ, са очекиваним повратом од 0,2 милиона КМ у 2018. години и 0,65 милиона КМ у 2019. години.

-у оквиру осталих примитака (група 93) планирана су средства у износу од 2,59 милиона КМ, те су извршене корекције на више, у односу на први ребаланс буџета, за износ од 0,45 милиона КМ. Наведене измјене базиране су на оствареној реализацији до новембра 2018. године и процјенама до краја године - нарочито на позицијама примитака од депозита, кауција, аванса и осталих примитака (у односу на Нацрт другог ребаланса, ова средства су повећана за 72.600 КМ, што се највећим дијелом односи на повећање депозита и кауција).

На бази свега наведеног, укупна буџетска средства планирана у Приједлогу другог ребаланса Буџета за 2018. годину износе 149,1 милион КМ, што представља повећање у односу на претходни (први) ребаланс за 2018. годину за 2%. Посматрано у односу на Нацрт другог Ребаланса буџета, укупна буџетска средства су повећана за 0,22 милиона КМ.

Б) Ребаланс буџета Града за 2018. годину – буџетски расходи и издаци за нефинансијску и финансијску имовину (финансирање)

Процедура израде другог Ребаланса буџета Града за 2018. годину започела је средином мјесеца октобра, када је Одјељење за финансије обавијестило буџетске кориснике о покретању процедуре израде ребаланса буџета за 2018. годину. Одјељење за финансије је, након проведених консултација/достављених обавјештења од стране корисника-потрошачких јединица, израдило Нацрт другог Ребаланса буџета са планом средстава у износу од 148,9 милиона КМ, који је Скупштина Града прихватила на сједници одржаној 22.11.2018. године. У наставку се дају образложења најважнијих измјена у приједлогу другог ребаланса односу на усвојени нацрт по појединим ставкама планираних расхода и издатака.

Б.1.) У односу на први ребаланс буџета и нацрт другог ребаланса, повећана су средства за судска извршна рјешења, како би се обезбиједили услови за књижење ових рјешења по судским налозима (трошкови поступака и експропријација). Укупно планирана средства за ове намјене, у 2018. години су у износу од 2,07 милиона КМ (трошкови поступака 1,33 милиона КМ и експропријација 0,73 милиона КМ). Посматрано по потрошачким јединицама, највећим дијелом планирано је код: Одсјек за правна питања 1,13 милиона КМ, Одјељења за комуналне послове 0,1 милион КМ, Одјељења за саобраћај и путеве 0,63 милиона КМ, ЈУ СЦ Борик 0,15 милиона КМ,

Б.2.) Значајно повећање средстава планирано је код „Центра за социјални рад“ у дијелу дознака појединцима/социјалним категоријама становништва, а у складу са процјеном ове установе о висини обавеза, које ће бити створене до краја текуће године. Наведена средства повећана су за 0,58 милиона КМ и највећим дијелом ће се финансирати из

средстава трансфера надлежног Министарства здравља и социјалне заштите, у износу од 0,54 милиона КМ. У оквиру наведеног планирана су средстава за исплате личних инвалиднина, у износу од 0,43 милиона КМ – ради се о једнократним исплатама у 2018. години, које ће се финансирати путем средстава трансфера надлежног министарства.

Б.3.) Издаци за нефинансијску имовину, у оквиру којих су исказана улагања из Програма јавних инвестиција РС, планирани су укупном износу од 30,9 милиона КМ. Поменути износ представља капиталних улагања из буџета Града и значајно је увећан у односу на претходне периоде.

С тим у вези планирана су значајна средства, из Програма јавних инвестиција Републике Српске, у износу од 2,79 милиона КМ, са намјеном финансирања сљедећих капиталних инвестиција:

- изградње пута за Шарговац - 1 милион КМ,
- унапређења система водоснабдијевања на територији Града - 1 милион КМ,
- реконструкције и изградње кружне раскрснице – Ул. Исаије Митровића - 0,35 милиона КМ,
- изградње водовода Пискавица и Рекавице-Кола, Пезића Поље и канализације Лауш-Побрђе - 0,24 милиона КМ,
- изградње објекта МЗ, амбуланте и дјечијег вртића на Петрићевцу - 0,2 милиона КМ.

Б.4.) Код осталих корисника буџета, одјелења и одсјека, извршено је, како у Нацрту, тако и у Приједлогу ребаланса, усклађивање планираних расхода и издатака са реализацијом која се очекује до краја текуће године. Такође, извршено је и укључивање до сада проведених реалокација буџетских средстава, као и реалокација буџетских средстава за које су корисници/потрошачке јединице исказале потребу у преосталом дијелу текуће године. Дио реалокација које су биле укључене у Нацрт другог ребаланса су, због динамике активности и реализације планираних послова до краја 2018. године, у међувремену проведене доношењем рјешења у складу са Одлуком о извршењу буџета за 2018. годину („Сл. гласник Града Бања Лука“ број 50/17 и 19/18). Исте су, умјесто у колони „Износ за ребаланс“ приказане у колони „План са реалокацијама“, у табеларном прегледу ребаланса.

Полазећи од свега наведеног, у Приједлогу ребаланса Буџета за 2018. годину укупни буџетски расходи и издаци износе 149,1 милион КМ, што представља повећање у односу на претходни план за 2018. годину у проценту од 2% (посматрано у односу на Нацрт ребаланса, укупни буџетски расходи и издаци повећани су за 0,22 милиона КМ).

IV Резиме

На крају треба истакнути најзначајније пројекте и активности које су проведене или се проводе до краја 2018. године:

- реализована је емисија обвезница у износу од 6,2 милиона КМ, из које се финансира 5 капиталних инвестиција:
 - нови Зелени мост 2,2 милиона КМ,
 - изградња Ул. Краља Александра I Карађорђевића 1,44 милиона КМ (пројекат финансиран и из редовних буџетских средстава 0,22 милиона КМ и из средстава суфицита 2017. године 0,36 милиона КМ, што је укупно 2,02 милиона КМ),
 - изградња саобраћајнице „Источни транзит“ 1 милион КМ,
 - изградња 1. фазе водоводне мреже-подсистем „Звијезда“ у оквиру регионалног водовода „Црно Врело“ 1 милион КМ,
 - реконструкција фискултурне сале Техничке школе 0,6 милиона КМ (пројекат финансиран и из редовног буџета 0,6 милиона КМ, средстава суфицита 2017. године 0,12 милиона КМ и средстава трансфера са вишег нивоа власти 0,3 милиона КМ; за опремање сале из редовног буџета 0,1 милион КМ - укупно 1,72 милиона КМ);
- настављене су активности и пројекти на припреми кандидатуре за пројекат „Бања Лука-Европска престоница културе 2024. године“. Као што је познато, Град Бања Лука ушао је у ужи круг кандидата;
- реализован је пројекат „Европски град спорта 2018. године“, у оквиру којег је омогућено укључивање ученика основних школа у систем школских спортских активности и такмичења, те је извршена и набавка спортских реквизита за школе на подручју Града;
- реализовано је 0,1 милиона КМ за опремање кабинета практичне наставе средњих школа (пројекат се наставља и у наредној години);
- изградња и реконструкција у пословној зони „Рамићи-Бања Лука“ је континуирана активност, а почеле су и припреме за реконструкцију пословне зоне „Јелшинград“; извршена је продаја парцела у пословној зони „Рамићи-Бања Лука“ те је остварен приход од 2,1 милиона КМ;
- пројекат санације и рестаурације фасаде Банског двора је току (средства Владе РС),
- настављено је са улагањима у изградњу водоводне и канализационе мреже, реконструкцијом спортских објеката и санацијом тврђаве „Кастел“,

- промоција туризма и туристичког потенцијала Град и у овој години врши се кроз одржавање манифестација, као што су: прослава међународне и православне Нове године, „Прољеће у Бањалуци“, „Ђевап фест“, „Кочићев збор“, „Љето на Врбасу“, „Козара етно фестивал“ и друге манифестације,
- изграђене су 4 и започето је са изградњом 2 кружне раскрснице (дијелом у сарадњи са ЈП „Путеви РС“),
- за доградњу ОШ „Б. Радичевић“, средства ће се реализовати у износу од око 0,3 милиона КМ (грађевинска дозвола за доградњу спрата школе и за физкултурну салу);
- дозначена су средства за санцију, реконструкцију и опремање 17 основних школа, за шта је издвојено 0,32 милиона КМ (дијелом из средстава суфицита 2017. године 0,2 милиона КМ),
- дозначена су средства за санацију 2 средње школе у износу од 0,17 милиона КМ (највећим дијелом, финансирана санација крова Техничке школе 0,14 милиона КМ, из средстава суфицита 2017. године),
- износ од 0,1 милиона КМ дозначен је у склопу пројекта „Подршке пројектима МЗ на уређењу простора“. Реализација је вршена у износима до 2.500 КМ по одабараном и предложеном пројекту од стране Савјета МЗ (пројекат се наставља и у наредној години);
- започет је пројекат изградње објекта МЗ и полицијске станице на Лаушу, који се финансира са 0,5 милиона КМ трансфера са вишег нивоа власти и 0,32 милиона КМ средстава из оствареног суфицита за 2017. годину (пројекат се наставља у наредној години),
- у оквиру пројекта „Регулација ријеке Врбас“ (заједно са УНДП), улагања су била у износу од 0,13 милиона КМ и
- реализовани су и други пројекти од значаја за град Бања Лука.

Исто тако, у 2018. години проведене су активности на изради стратешких докумената Града као што су:

- План капиталних инвестиција за период од 2018. до 202. године (документ усвојен),
- Стратегија развоја Града за период 2018-2027. године (усвајање у току, документ у фази Приједлога, по МИПРО методологији, у сарадњи са UNDP),
- Стратегија развоја културе 2018-2028. године (документ усвојен),
- Стратегија развија локалних путева и улица за период 2017-2022. године (документ усвојен),
- Програм развоја спорта за период 2018-2020. године (документ усвојен),
- Урбанистички план Града (у поступку је јавна набавка),
- Акциони план Зеленог града (у току је израда).

Усвајањем побројаних докумената, дефинисани су стратешки правци развоја Града у наредним годинама, али и вишедеценијском периоду.

У складу са свим претходно наведеним, предлажемо Скупштини Града да усвоји Приједлог ребаланса буџета Града за 2018. годину.

Обрађивач:
Одјелјење за финансије

(Божана Шљивар, дипл. ек.)

Предлагач:
ГРАДОНАЧЕЛНИК

(Мр Игор Радојичић)